

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/86/2023
Identifikačné číslo spisu:	6120287311
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6120287311.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti MET Slovakia, a.s., Bratislava, Rajská 7, IČO: 45 860 637, zastúpenej Advokátska kancelária SLEZÁK, s.r.o., Bratislava, Záhradnícka 60, IČO: 52 125 131, proti žalovanej obchodnej spoločnosti MT SOLAR s.r.o., Bratislava, Jelenia 1, IČO: 44 974 973, zastúpenej Advokátska kancelária Forgáč, s.r.o., Bratislava, Zámocká 14, IČO: 51 096 757, o zaplatenie sumy 11 710,64 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 22Up/799/2020-184 z 9. júna 2020, proti ktorému podala žalovaná odpor. Na základe návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní, vec bola postúpená Okresnému súdu Žilina ako súdu príslušnému na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov. Okresný súd Žilina rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie č. k. 10Cb/131/2020-335 z 29. júna 2021 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 12 273,31 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania v rozsahu 100%, titulom nezaplatených faktúr na zaplatenie ceny za dodaný plyn a distribučné služby podľa zmluvy o dodávke plynu uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou. Proti rozsudku pre zmeškanie podala žalovaná odvolanie a Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 14Cob/124/2021-385 z 28. apríla 2022 napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Okresný súd Žilina vo veci opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 10Cb/131/2020-429 z 27. januára 2023 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 12 273,31 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti predmetnému rozsudku podala žalovaná odvolanie a Okresný súd Žilina predložil vec Krajskému súdu v Žiline ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie o podanom odvolaní.

2. S poukazom na § 40, § 43, § 34 ods. 2 písm. a) a § 22 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023, Krajský súd v Žiline postúpil predmetný spor vedený na tom súde pod sp. zn. 14Cob/32/2023 Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne príslušnému na konanie o odvolaní žalovanej. Ozrejmil, že podľa právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023, funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 10Cb/131/2020-429 z 27. januára 2023, ktoré bolo podané do 31. mája 2023, nie je Krajský súd v Žiline, ale Krajský súd v Banskej Bystrici. Hoci odvolanie bolo podané pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorý v spojení so zákonom č. 398/2022 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2023 okrem iného zmenil úpravu zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku a zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, Krajský súd v Žiline poukázal na skutočnosť, že prechodné ustanovenie § 471c CSP v znení „Konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.“ sa v predmetnom spore nepoužije, aplikuje sa naň nová právna úprava. Keďže povinnosťou súdu (aj odvolacieho) je v zmysle § 40 veta pred bodkočiarkou CSP skúmať vecnú, kauzálnu aj funkčnú príslušnosť počas celého konania, podľa Krajského súdu v Žiline, spor bolo potrebné postúpiť Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie v odvolacom konaní. V danej súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Ndob/5/2023 zo 16. augusta 2023, konkrétne na odseky 22, 26 a 27 odôvodnenia uznesenia a tiež na tlačové komuniké Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. augusta 2023 týkajúce sa sporu o funkčnú príslušnosť súdov na konanie o odvolaní podanom do 31. mája 2023 v obchodnoprávných sporoch. Z odseku 27 odôvodnenia citovaného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že „Keďže ustanovenie § 34 ods. 2 CSP neustanovuje inak, niet pochyb o tom, že (a contrario) podľa § 34 ods. 1 CSP je od 1. júna 2023 daná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Košiciach ako súdov výhradne špecializovaných na konanie o odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným v obchodnoprávných sporoch všetkými súdmi prvej inštancie vo vlastnom obvode (teda nielen okresným alebo mestským súdom v sídle krajského súdu)“.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici s postúpením veci nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že funkčne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 10Cb/131/2020-429 z 27. januára 2023 je Krajský súd v Žiline. Nesúhlas s postúpením veci odôvodnil tým, že vzhľadom na dátum podania odvolania (6. marca 2023) je podľa § 471c CSP na konanie o odvolaní žalobcu príslušný Krajský súd v Žiline, ktorého príslušnosť sa riadi právnou úpravou účinnou do 31. mája 2023. V predmetnej obchodnoprávnej veci totiž žalovaná podala odvolanie ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorý v spojení so zákonom č. 398/2022 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2023 zmenil sídla a obvody okresných a krajských súdov, pričom zároveň došlo k zmene ustanovenia § 34 CSP vymedzujúceho funkčnú príslušnosť krajských súdov ako súdov odvolacích. Novelizované ustanovenie § 34 CSP rieši funkčnú príslušnosť odvolacích súdov, a to tak, že v prvom odseku upravuje miestnu príslušnosť odvolacích krajských súdov a v druhom odseku upravuje kauzálnu príslušnosť odvolacích súdov. Zdôraznil, že od 1. júna 2023 nedošlo k zmene funkčnej príslušnosti, keďže krajské sudy sú aj naďalej odvolacími súdmi voči rozhodnutiam okresných súdov. Predmetnou novelou došlo len k doplneniu miestnej príslušnosti odvolacích súdov v odseku 1 a k vymedzeniu kauzálnej príslušnosti odvolacích súdov v rámci funkčnej príslušnosti do ustanovenia § 34 ods. 2 CSP, ktorá bola predtým riešená v ustanoveniach § 22 až § 33 CSP.

4. Ďalej poukázal na prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2023 (§ 471c CSP), z ktorého vyplýva zásada dokončenia vecí na vecne a miestne príslušných súdoch podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 (ďalej aj „staré veci“) s jedinou výnimkou, a to ak podľa osobitného predpisu dochádza k prechodu výkonu súdnictva na iný súd. V takom prípade aj staré veci dokončia sudy vecne a miestne príslušné podľa právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023. Osobitným predpisom, ktorý upravuje prechod výkonu súdnictva, ku ktorému došlo s účinnosťou od 1. júna 2023, je zákon č.

371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), ktorý však v žiadnom svojom ustanovení neupravuje, že s účinnosťou od 1. júna 2023 dochádza k prechodu výkonu súdnictva z Krajského súdu v Žiline na Krajský súd v Banskej Bystrici a takáto úprava nie je obsiahnutá ani v inom právnom predpise. Od 1. júna 2023 síce podľa § 34 ods. 2 CSP dochádza k zmene funkčnej príslušnosti súdov tak, že Krajský súd v Banskej Bystrici je funkčne príslušný aj na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. f) a h) CSP, t. j. v konaní v obchodnoprávných sporoch, kde sú príslušné Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne a Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline, avšak zmenu funkčnej príslušnosti nemožno stotožňovať s prechodom výkonu súdnictva, ktorý upravuje zákon o sídlach a obvodoch súdov. Z absencie doslovného vymenovania kauzálnej a funkčnej príslušnosti v rámci prechodného ustanovenia § 471c CSP podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „postupujúci súd“) ešte nevyplýva zámer, účel a zmysel reformy tzv. súdnej mapy (zákon č. 150/2022 Z. z. v znení zákona č. 398/2022 Z. z.) v tom zmysle, aby odvolania napadnuté podľa právnych predpisov účinných do 31. mája 2023 boli rozhodované podľa novej právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023. Predkladajúci súd mal za to, že kauzálna príslušnosť je v tomto prípade podmnožinou miestnej príslušnosti, pretože v závislosti od druhu kauzy určuje, ktorý z existujúcich funkčne príslušných odvolacích súdov je tým súdom, ktorému svedčí miestna príslušnosť. Keďže zároveň prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2023 výslovne upravuje miestnu príslušnosť, podľa názoru postupujúceho súdu platí, že prostredníctvom ustanovenia § 471c CSP zákonodarcu normoval aj kauzálnu príslušnosť, a to tým spôsobom, že konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne (teda aj kauzálne) príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023.

5. Aj z dôvodovej správy k ustanoveniu § 471c CSP podľa názoru predkladajúceho súdu vyplýva jednoznačný zámer na dokončenie starých vecí doterajšími súdmi, ako aj cieľ a účel reformy súdnej mapy, podľa ktorého sa staré veci presunú na nové vecne a miestne príslušné súdy len za splnenia jediného predpokladu, a to, ak dochádza k prechodu výkonu súdnictva zo zrušených súdov na novozriadené. Pri odvolacích súdoch takýto prechod výkonu súdnictva nie je, pretože ostali zachované všetky odvolacie súdy. Uvedený účel a zmysel novej právnej úpravy vo vzťahu k rozhodovacej činnosti odvolacích súdov v tzv. starých veciach vyplýva nielen z dôvodovej správy, ale aj z usmernenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ako predkladateľa zmenenej právnej úpravy), ktoré bolo súdom doručené dňa 10. mája 2023. Zároveň zo žiadneho ustanovenia novej právnej úpravy nevyplýva zámer zákonodarcu a ani predkladateľa, aby staré veci, v ktorých boli do 31. mája 2023 podané odvolania, rozhodovali krajské súdy podľa úpravy účinnej od 1. júna 2023. Aj keď dôvodová správa nie je záväzná a sama osebe nepredstavuje výkladové pravidlo, niet rozumného dôvodu pre taký výklad príslušnosti súdov, podľa ktorého vecná a miestna príslušnosť kopíruje pravidlo dokončenia starých vecí doterajšími súdmi, zatiaľ čo na kauzálnu a funkčnú príslušnosť by sa malo aplikovať iné pravidlo v rozpore s jednoznačne prejavovým zámerom zákonodarcu podľa dôvodovej správy. Takýto dvojkoľajný princíp nie je rozumne vysvetliteľný a z absencie výslovnej úpravy kauzálnej a funkčnej príslušnosti nie je možné vyvodiť takýto účel a zmysel novej právnej úpravy vo vzťahu k odvolacím súdom.

6. Napokon Krajský súd v Banskej Bystrici poukázal tiež na to, že predloženie veci inému krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní podanom do 31. mája 2023 bez výslovného zmocnenia v zákone a v rozpore s jeho účelom, môže znamenať zásah do ústavného princípu zákonného sudcu podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky tak, ako ho definoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 577/2015 z 12. januára 2017, ako aj porušenie zásady perpetuatio fori. Postupujúcemu súdu je známe rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 257/2023 z 27. júna 2023, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Ndc/19/2023 z 28. júna 2023 a sp. zn. 1Ndc/21/2023, tieto sa však podľa jeho názoru nezaoberali všetkými aspektami príslušnosti odvolacieho súdu v odvolacom konaní začatom pred 1. júnom 2023 (účel zákona č. 150/2022 Z. z., princíp perpetuatio fori, zásada zákonného sudcu). Na základe výkladu zohľadňujúceho účel, zmysel a cieľ zákona č. 150/2022 Z. z., ako aj z dôvodu zachovania právnej istoty, princípov zákonného sudcu a pri absencii osobitného splnomocnenia na prechod starých odvolacích konaní na

nové súdy, bol Krajský súd v Banskej Bystrici toho názoru, že funkčne a kauzálné príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní podanom do 31. mája 2023 (t. j. v odvolacom konaní začatom a právoplatne neskončenom do 31. mája 2023) je v danom prípade Krajský súd v Žiline podľa predpisov platných a účinných do 31. mája 2023.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Krajskému súdu v Žiline podľa ust. § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Žiline nie je dôvodný.

8. Podľa článku 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

9. Podľa článku 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

10. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu (veta za bodkočiarkou v znení účinnom od 1. júla 2023).

11. Podľa § 22 písm. h) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

12. Podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

13. Podľa § 3 ods. 8 písm. d) zákona o sídlach a obvodoch súdov, sídlom Krajského súdu v Žiline je mesto Žilina a jeho obvod tvorí aj obvod Okresného súdu Žilina.

14. Podľa § 471c CSP, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom obchodnoprávnom spore rozhodol Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 10Cb/131/2020-429 z 27. januára 2023 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 12 273,31 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania v rozsahu 100%, titulom nezaplatených faktúr na zaplatenie ceny za dodaný plyn a distribučné služby podľa zmluvy o dodávke plynu uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou. Proti predmetnému rozsudku podala žalovaná odvolanie a Okresný súd Žilina predložil vec Krajskému súdu v Žiline ako súdu odvolaciemu na rozhodnutie o podanom odvolaní. Krajský súd v Žiline o odvolaní nerozhodol a v súvislosti s novelou Civilného sporového poriadku účinnou od 1. júna 2023, skúmajúc počas celého konania svoju funkčnú príslušnosť v odvolacom konaní, postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne a kauzálnu príslušnému. Krajský súd v Banskej Bystrici s postúpením veci nesúhlasil, pričom svoju funkčnú príslušnosť namietol najmä s poukazom na nesprávny právny záver Krajského súdu v Žiline, ktorý v procese skúmania funkčnej príslušnosti neaplikoval v danom spore prechodné ustanovenie § 471c CSP. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Žiline na rozhodnutie o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 10Cb/131/2020-429 z 27. januára 2023.

16. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné v prvom rade vyriešiť otázku časovej pôsobnosti právnych noriem upravených v § 34 ods. 1 a 2 CSP v nadväznosti na prechodné

ustanovenie § 471c CSP. Odvolanie bolo podané (a teda odvolacie konanie bolo začaté) pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. (ďalej aj „novela“), ktorým boli s účinnosťou od 1. júna 2023 menené aj ustanovenia upravujúce funkčnú príslušnosť súdov na konanie o odvolaní a novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Pre súdy preto vzniká otázka, či sa nová právna úprava funkčnej príslušnosti má vzťahovať aj na odvolacie konania začaté pred účinnosťou novely, pričom v danom prípade je súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii Okresný súd Žilina, t.j. okresný súd so sídlom v obvode Krajského súdu v Žiline.

17. V procesnom práve je pri riešení otázok intertemporality základným princípom okamžitá aplikovateľnosť novej procesnej úpravy na konanie začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov. Pravidlo okamžitej použiteľnosti (novej) procesnej úpravy na všetky prebiehajúce konania začaté podľa doterajších predpisov nevyžaduje výslovné zákonné zmocnenie, keďže je odvoditeľné pomocou ústavného - konformného teleologického výkladu. Preto pokiaľ nie je v prechodných ustanoveniach ustanovené inak, konajúce súdy na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov aplikujú novú právnu úpravu počnúc momentom jej účinnosti. Podstatou princípu okamžitej aplikability je zabezpečiť procesne efektívne prejednanie veci vyhnutím sa nachádzaniu vhodného procesného režimu (v spleti prechodných ustanovení), čo umožňuje súdom sústrediť sa na hmotnoprávnu povahu sporu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2017, sp. zn. III. ÚS 267/2017).

18. Novela Civilného sporového poriadku zákon doplnila aj o prechodné ustanovenie § 471c k úpravám účinným od 1. júna 2023, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Uvedené prechodné ustanovenie predstavuje výnimku z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy Civilného sporového poriadku, avšak vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Za použitia gramatického výkladu ustanovenia najvyšší súd dospel k záveru, že dané prechodné ustanovenie zachovanie funkčnej ani kauzálnej príslušnosti súdu neupravuje. Pre zachovanie princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy je preto potrebné novú právnu úpravu funkčnej príslušnosti obsiahnutú v § 34 ods. 2 písm. a) CSP aplikovať aj na odvolacie konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023.

19. S názorom predkladajúceho súdu, ktorý v dôvodoch svojho nesúhlasu s postúpením veci uviedol tiež, že kauzálna príslušnosť je podmnožinou miestnej príslušnosti sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožnil argumentujúc tým, že platná právna úprava vyjadrenému právnomu názoru nezodpovedá. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd poukazuje na systematické členenie Civilného sporového poriadku, ktoré v jednotlivých dieloch tretej hlavy prvej časti rozlišuje príslušnosť vecnú (§ 12), miestnu (§ 13 až § 21), kauzálnu (§ 22 až § 33) a funkčnú (§ 34 pre krajské súdy a § 35 pre Najvyšší súd Slovenskej republiky). Skutočnosť, že kauzálna príslušnosť má prioritnú povahu voči ostatným druhom príslušnosti (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2019, sp. zn. 5Ndob/2/2019) neznamena, že by ju bolo možné vnímať ako poddruh inej príslušnosti. Pri výklade prechodného ustanovenia § 471c CSP preto nemožno dospieť k záveru, že by v ňom bolo skryto (v rámci vecnej alebo miestnej príslušnosti) zahrnuté aj zachovanie kauzálnej príslušnosti. V prípade absencie funkčnej a kauzálnej príslušnosti v ustanovení § 471c CSP nejde o pravú medzeru v zákone, teda o prípad, kedy úmyslom zákonodarcu nebolo vylúčiť zachovanie kauzálnej a funkčnej príslušnosti. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zákonodarca v ustanovení § 471c CSP zachovanie kauzálnej a funkčnej príslušnosti v konaniach začatých do 31. mája 2023 neupravil vedome. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že zákonodarca v znení tohto prechodného ustanovenia pristúpil k vymenovaniu iných druhov príslušnosti, ktoré zostávajú zachované (vecnej a miestnej príslušnosti), avšak kauzálnu a ani funkčnú príslušnosť neuviedol (na rozdiel od prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP). Z tohto pohľadu potom nie je priestor pre aplikáciu čl. 4 CSP. Prípadný rozpor s dôvodovou správou ako aj s usmernením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nemožno odstraňovať výkladom, ktorým by sa zmenil nepochybný obsah predmetného ustanovenia (čl. 3 ods. 1 CSP). Postupujúcim súdom

prezentovaný výklad, podľa ktorého by konania o odvolaniach podaných do 31. mája 2023 mali byť dokončené na pôvodných krajských súdoch, t. j. funkčne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nerešpektuje účel sledovaný novelou, ktorým je v prvom rade špecializácia súdov, vrátane súdov krajských. Navrhovaný výklad by spôsobil neželanú dvojkoľajnosť, kedy by odvolacie konania v obchodnoprávných sporoch (napriek zamýšľanej špecializácii) naďalej prebiehali aj na krajských súdoch, ktoré už podľa novej právnej úpravy nemajú byť súčasťou špecializovaného obchodného súdnictva.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené konštatuje, že v prejednávacom spore je s účinnosťou od 1. júna 2023 v zmysle § 34 ods. 2 písm. a) v spojení s § 22 písm. h) CSP súdom funkčne príslušným na konanie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Žilina, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, Krajský súd v Banskej Bystrici, a to s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy a skutočnosť, že intertemporálne ustanovenie § 471c CSP neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023.

21. Vo vzťahu k záverom o okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na obdobné závery už vyslovené v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6Ndc/19/2023 z 28. júna 2023 a tiež v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 257/2023 z 27. júna 2023. Totožné závery, aké prijal najvyšší súd v tomto rozhodnutí, boli zároveň prijaté už v uznesení najvyššieho súdu zo 16. augusta 2023, sp. zn. 5Ndob/5/2023, z 23. augusta 2023, sp. zn. 3Ndob/8/2023 a v uznesení z 23. augusta 2023, sp. zn. 4Ndob/5/2023. Najvyšší súd dopĺňa, že prijatými závermi neprichádza k porušeniu práva na zákonného sudcu (§ 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a ani k porušeniu zásady perpetuatio fori (§ 36 CSP), keď k zmene funkčnej príslušnosti prišlo na základe zmeny právnej úpravy a jej okamžitej aplikovateľnosti, pričom úprava intertemporality novej procesnej úpravy bola v rukách zákonodarcu. Preto pokiaľ v priebehu odvolacieho konania príde k zmene právnej úpravy funkčnej príslušnosti, je na zákonodarcovi, aby zrozumiteľne a jednoznačne upravil, či s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy a s ohľadom na povinnosť súdu skúmať svoju funkčnú príslušnosť počas celého konania podľa § 40 CSP, zostáva zachovaná funkčná príslušnosť v konaniach začatých podľa predchádzajúcej právnej úpravy, a to prijatím prechodného ustanovenia, ktoré však v rámci novely Civilného sporového poriadku vo vzťahu k funkčnej príslušnosti prijaté nebolo.

22. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Žiline nie je dôvodný a na konanie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Žilina v spore o zaplatenie ceny za dodaný plyn a distribučné služby je funkčne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.